

2012

04/06 Евдокия Манева: Не сме на нулата в рециклирането на отпадъци. Това е грешка на статистиката

В края на април Европейската комисия заведе дело срещу България в европейския съд в Люксембург заради това, че все още не е въвела разпоредбите на рамковата директива за отпадъците в законодателството си. Брюксел поиска ежедневна глоба от 15 000 евро за страната, докато тя изпълни задължението си. Регламентите на евродирективата са заложили в проекта на нов закон за управление на отпадъците, който обаче заради спорове се бави вече близо година в парламента. След новината министерството на околната среда, което е негов вносител, заяви, че законът ще е готов до месец, преди да се стигне до глобата. Второто му четене в ресорната комисия по околна среда действително вече приключи след около 10 заседания. Предстои финалното му разглеждане в пленарната зала. За новия закон разговаряме със зам.-министъра на околната среда Евдокия Манева.

Последно, какъв регламент оставихте в проектозакона за отпадъците за разполагането на пунктовете за скрап? Конституционният съд отмени първоначалния ви вариант те да са само в градове с общ устройствен план, срещу който секторът на металните отпадъци протестираше?

- Последно остана вариантът "устройствен план", без да се конкретизира, така че това може да е и подробен план (ПУП). Така че няма да се премахват пунктове на основание липса на ОУП.

Тоест, не успяхте и в намерението си да извадите площадките за скрап от жилищните квартали?

- На практика, да. Просто много стриктно ще следим те да спазват останалите изисквания към площадките, записани в закона. Ние ще се противопоставим на това площадки да има в жилищни райони, но в крайна сметка от решенията на общинските администрации ще зависи дали ще бъдат одобрявани подробни устройствени планове (ПУП) за площадки в такива райони.

Не е ли несправедливо и неизпълнимо изискването, което записахте, хората да си предават металните отпадъци само на общински площадки безплатно?

- Ние сме направили своите изследвания и сме установили, че предаването на метали от граждани, които са собственици на такива отпадъци, е изключително рядко. Такива отпадъци обикновено са крадени, така че искаме да прекратим тази практика на обирание на вили, на кражби на метални съоръжения от градска инфраструктура, от гробищни паркове. Така че, според нашите наблюдения обикновеният гражданин няма да бъде засегнат от тази мярка или това ще е минимално. Идеята е да прекратим кражбите като източник на средства за препитание.

Впрочем, от бранша говореха за хиляди заети в този сектор, които ще останат без работа, ако се закрийт част от пунктовете. На база проверка, която сме направили с министерството на труда,

заетите официално в този бранш, по договори, са около 4 хиляди души в цялата страна – няма никакви 20-30 и т.н. хиляди хора. От бранша може би смятат и тези регулярни групи от събирачи, които уж водят на работа при тях, но де факто те нямат договори. В обобщение, след 2 години гражданите ще изхвърлят доброволно отпадъците си на тези общински площадки, които ще бъдат създадени

Приемането на закона ще спре ли автоматично наказателната процедура, по която сме заплашени с дело в европейския съд?

- Да. Законът ще бъде приет, преди процедурата да продължи в съда.

Законът въвежда задължение на общините да рециклират 50% от отпадъците си до 2020 г. и поетапни цели. Доколко е реалистично това да бъде свършено, при положение, че те още нямат даже депа, които трябваше да са готови преди около 3 години?

- Напълно е реалистично, това не е кой знае колко голяма цел. Този проблем не може да бъде решен без участие на организациите за разделно събиране и оползотворяване на отпадъци, най-вече на опаковки. Защото те имат техниката, системите за разделно събиране, сепариращите инсталации, които са нужни за това. Така че е необходимо много тясно сътрудничество между общините и организациите за тази цел. И това не е новост – много от кметовете работят отлично с тези организации. Просто в бъдеще тези колективни организации ще помогнат да се събират хартията, пластмасата, металът и стъклото не само от опаковки, а и изобщо.

Тоест, въвеждайки това задължение на общините, се очаква да създадете и повече бизнес за тези организации?

- Не, това е една възможност. Няма никакви пречки, разбира се, общините и сами да си организират тази работа. Както те решат, така ще процедират, но трябва да се знае, че те трябва да изпълнят задължението си. То е за всички страни от ЕС и не можем да правим изключение. Намаляването на количеството смет за депониране е червената нишка в европейската пътна карта за управление на отпадъците.

А какъв дял от боклука си рециклираме сега? На "нулата" ли сме, както се твърди в годишните доклади на Евростат в последните години – истина ли е, че 100 % от сметта отива на депата?

- Не сме на нулата. Този проблем у нас е свързан с организацията на статистическата отчетност в сектора. Единият поток информация е на статистиката (Националният статистически институт), той постъпва от общините, а те не отчитат разделно събрания отпадък от организациите. Вторият поток е информацията, която събира нашата Изпълнителна агенция по околна среда – данни от всички фирми, които пускат на пазара продукти, образуващи отпадък и извършеното разделно събиране от колективните организации на тези фирми. Тези данни не постъпват точно в НСИ и там разполагат с информацията, че от около 3 млн. тона, колкото приблизително са годишно отпадъците в България, едва 36 000 тона се рециклират. Което прави около 1.5 %, тоест под 5-процентния праг, над който рециклирането би представлявало съществена дейност.

В същото време от нашите данни личи, че годишните цели за рециклиране, които поставяме пред организациите по рециклиране, се изпълняват. Възнамеряваме да променим това отчитане.

Имахме среща със статистиката и ще изчистим тези различия, за да имаме адекватно статистическо отразяване на това, което реално се прави в България. То не е нула, категорично.

Например, конкретно за отпадъците от опаковки данните ни за свършеното през 2011 г. са, че от 297 000 тона опаковки, пуснати на пазара, са рециклирани 162, 6 хиляди тона. Дори само това прави над 5 % от общото годишно количество отпадъци в България.

Вече сте получили докладите на всички организации, рециклиращи отпадъци (от опаковки, стари електроуреди, стари коли, употребявани автомобилни гуми и масла, батерии и акумулатори – бел. авт.) за свършеното през 2011 г. Проверихте ли всички доклади, какви са резултатите им и този път ще има ли наказани?

- Още не сме проверили всички – на този етап само за опаковките и за електронното и електрическо оборудване (старите електроуреди – бел. авт.). От опаковките имаме наказани само отделни фирми, които не са си плащали таксите за рециклиране в колективните организации. Подобна заповед всеки момент ще бъде качена за електроуредите. Нямаме санкционирани цели организации, като изключвам съдебните дела, които водим.

Визирате "Имакт корпорейшън" (през 2010 г. екоминистерството ѝ отне лиценза, след като установи, че подава неверни данни – бел. авт.)? Докъде стигна драмата с тях?

- Съдебното дело с тях продължава. А междуременно те продължават да осъществяват дейност и да декларират при нас какво са свършили. А ние продължаваме да не им признаваме целите, и да изискваме от тях да си плащат продуктова такса (от фирмите, членове на колективни организации за рециклиране на отпадъците им, които не успеят да докажат, че са си изпълнили годишните цели, държавата изисква да си плащат за нерестилирания боклук по държавно определената "продуктова такса" във фонда към екоминистерството – бел. авт.).

Напоследък често се говори за парите за водна инфраструктура, които ще искаме от ЕС за следващия програмен период (2014 – 2020 г.). Ще има ли пари и за отпадъци в следващата оперативна програма за околна среда или България ще трябва със собствени пари да строи тази инфраструктура?

- Ще има. Все още не е договорен размерът им. Сумата ще бъде значително по-малка от сегашната, от порядъка на 200 милиона евро. Те ще бъдат насочени специално към публично-частните партньорства и дейности, които генерират реален икономически резултат. Например оползотворяване на биоразградимите отпадъци, на газ метан от депата (с който се произвежда електричество и отопление – бел. авт.) – всичко онова, което депата за отпадъци предлагат като ресурс за производство и печалба. Пари за депа в следващия период няма да има.

Какъв е рискът да не усвоим сегашните пари за отпадъци? Ние трябваше с тях да построим всички регионални депа още преди 3 години, но още не сме го направили?

- Няма риск да не ги усвоим, по-скоро няма да ни стигнат. Имаме все още неготови депа от тези общо 57, с които трябва да разполагаме. Има регионални сдружения на общини, които още не са си подготвили проектите за депа.

А има ли опасност някои от тях да не завършат проектите си в срок и да връщат пари?

- Някои от общините, които закъсняват в момента, може би ще бъдат затруднени да се справят със сроковете. Но се надяваме, че ще можем да договорим определени отстъпки и при добра организация на работа ще се спазят сроковете. Трябва да е напълно ясно, че България трябва да има 57 регионални системи за отпадъците, 32 от които вече действат. Други 5 в момента се изграждат. Да, трябваше да сме готови още в средата на 2009 г. с тях и още се бавим, но факт е, че

повече от половината общини в България депонират на сметища, които напълно отговарят на изискванията. Общо около 124-те депа действат в момента, но те не са неприемливи – за тях са направени някои компромиси, но те отговарят на повечето критерии за такива съоръжения, не са някогашните сметища. И до 2 години повечето от тях ще бъдат премахнати, за да останат само 57-те регионални депа.

Има ли приблизителна сметка, когато това се случи, с колко ще се оскъпи сметосъбирането и такса смет? Защото концентрацията на депонирането само в 57 точки означава повече транспортни разходи за някои общини.

- Не са правени такива сметки, защото специално заради тези солидарни депа, които ще бъдат изградени с европейски средства, няма причина да се вдига такса смет. Транспортът не е основният разход – има такса депониране, сметопочистването също е много сериозно перо в общинските такси. В момента таксите смет в много от общините се събират в размер, по-голям, отколкото е необходим, за да покрие сегашните разходи. И смятам, че няма проблем в бъдеще тяхното разходване да бъде оптимизирано, така че депонирането в новите депа да не предизвика увеличение на таксите.

Какво се случва с наказателната процедура за устройствения план на Царево? В крайна сметка съдът отмени неговата екооценка, която бе причина за процедурата. Еврокомисията обаче не е закрила процедурата – има ли значение за Брюксел какъв ще е финалът на второто дело, срещу финалното решение, с което беше одобрен планът (финалната заповед е на министерството на регионалното развитие – бел.авт.)?

- Ситуацията в момента е доста абсурдна. Вече беше отменена екологичната оценка, на която е базиран общият устройствен план. Финалната заповед за одобряването му се обжалва, но все още не е решено дали е незаконна. А според нас тя е незаконна, защото заповед за одобряване на ОУП може да се издаде едва след одобрена екооценка. Екооценка е имало, но е била обжалвана, а тя влиза в сила едва след края на делото. Предишният кабинет е избързал. А наказателната процедура няма основание да продължава, след като екооценката е отменена.

Възможен ли е вариантът съдът да реши, че финалното одобрение на плана е законно, при положение, че екооценката, на която то е стъпило, не е?

- Предполагам, всичко е възможно в съда, но се надявам, че няма да изпаднем в тази абсурдна ситуация.

Когато започна наказателната процедура, община Царево обяви, че докато не се решат съдебните дела за плана, тя няма да одобрява никакви подробни устройствени планове (ПУП) по него. Урбанизацията все още ли е замразена по оспорвания план?

- Да, в министерството пристигат многобройни преписки за строителни обекти по обжалвания план и винаги сме ги спирали. Замразена е.

Докъде стигна спорът ви с фирма "Юлен"? Миналата година обявихте, че е заела повече площ от позволената ѝ по концесионния договор за ски-зона Банско. През зимата обаче имаше световна ски-купа и половината правителство и парламент се изсипа там, с ред суперлативи за ски-зоната и първенството. Възможно ли е правителството и премиерът да ви вържат ръцете и да не накажете фирмата?

- По-миналата седмица имавме поредна среща с фирмата за изясняване на границите. Този спор

продължава. За нас е очевидно, че има разминаване между плана на ски-зоната и реализацията ѝ, а според техните измервания няма разминаване.

Не мисля, че някой ще ни върже ръцете, но защо нещата трябва да се свеждат до наказания? Важното е да решим какво става с границите и този въпрос още не е изчистен.

От Милен Енчев

12/06 От октомври за всяка торбичка ще се плаща по 35 ст.

От 1 октомври всички полиетиленови торбички в магазините вече ще се заплащат по 35 ст. Това предвижда промяна в наредбата за екотаксите за продукти, образувачи отпадък. Поправките, подготвени от министерството на околната среда, ще бъдат гласувани утре на редовното заседание на кабинета.

В момента продуктова такса се плаща единствено за най-тънките торбички с дръжки (под 15 микрона) и тя е 35 ст. Когато бе въведена миналата година търговците бързо преминаха на тънки торбички без дръжки и сега масово в такива се опаковат плодове и зеленчуци например.

Таксата бе въведена миналата година с цел да се ограничи употребата на торбите за еднократна употреба, с които се замърсяват много от градовете в страната. Идеята е по този начин да се толерира употребата на торби за многократна употреба. Първоначално таксата бе 15 ст., а от тази година бе повишена на 35 ст. Според наредбата от догодина тя ще нарасне на 45 ст., а през 2014 – на 55 ст.

Сега обаче таксата ще се разпростре за всички торбички, произведени от конвенционални полимери. От нея ще бъдат освободени само за биоразградимите, произвеждани от растителни продукти по българския стандарт EN 13432.

Производителите и доставчиците на полиетиленови торбички вече ще са длъжни и да докладват в Изпълнителната агенция по околна среда за пуснатите на пазара количества, за да има по-голяма проследимост и ограничаване на нерегламентирания внос на полимерни торбички, предвиждат още поправките в наредбата.

Правителственото намерение идва на фона на призови на производители на найлонови торбички да се отложи облагането на всички техни продукти, тъй като бизнесът им ще бъде сериозно застрашен и част от мощностите ще фалират.

Промяната идва на фона на призови на производители на полимерни торбички да се отложи облагането на всичките им продукти, тъй като бизнесът им ще пострада и част от мощностите ще фалират.

От Дневник

13/06 Жилищен блок в София беше евакуиран от полицията през нощта

Жилищен блок 24-25 кв. "Красна поляна" в София беше евакуиран през нощта за няколко часа след като полицията откри опасни взривни вещества, съобщи БНТ. Жителите му са били изведени от съображения за сигурност и са останали навън до късно през нощта.

Главният секретар на МВР главен комисар Калин Георгиев съобщи пред Би Ти Ви, че опасност за хората от блока няма и че при полицейската акция е задържан един човек. Той не е криминално проявен.

Иззето е голямо количество взривни вещества, гранати, два автомата, 3 пистолета, капсул-детонатори, запалки за гранати и опасни химически вещества. Действията по разследването продължават и тази сутрин. Главният секретар на МВР подчерта, че случаят няма връзка с взривовете край Петолъчката.

Малко след 22 часа от районното кметство в Красна поляна са предложили нощувка в прют на хората. В полунощ всички са били пуснати в домовете си. Огледът е продължил цяла нощ.

До ареста на мъжа, който е наемател в този блок, се стигнало след пожар в стопанска постройка на баща му в село Дерманци преди няколко дни. При гасенето на пожара бил открит арсенал от химически и взривоопасни вещества - около 500 боеприпаси, 20 кг барут, 100 м шнур, силно концентрирана сярна киселина, противотанкова учебна мина. Екипи на ДОТИ правят експертизи на намереното в мазето на блока в "Красна поляна" снощи. Съседите на задържания разказват пред държавната телевизия, че са го виждали често да събира кашони от кофите за боклук.

14/06 Последно: Общините ще правят пунктове за безвъзмездно предаване на отпадъци

Кметовете на общини с над 10 000 жители ще са задължени да осигурят площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци, в това едро габаритните, и опасни отпадъци. Това решиха днес депутатите при финалното второ четене на Закона за управление на отпадъците в парламента. Това ще трябва да стане в срок до 2 години, гласи друг текст в законопроекта, чието гласуване предстои.

Текстът, който е сред оспорваните от сектора на преработката на отпадъци, днес мина без особени дискусии в пленарната зала. Румен Такоров от левицата предложи текстът за общинските площадки да отпадне, с аргумент, че те допълнително биха затруднили изтънелите общински бюджети: "Половината от задълженията, които вменяваме на общините, нямат финансово покритие", каза той. Депутатите обаче отхвърлиха предложението. По думите на зам.-министъра на околната среда Евдокия Манева посочи, вариант за реализацията на тези площадки е публично-частното партньорство.

Според Искра Михайлова от ДПС новите площадки биха носили финансова полза за общините, ако отпадъците се управляват качествено. Източници от рециклиращия бранш обаче за пореден път коментираха, че тъй като общините не разполагат с излишни пари, е много вероятно пунктовете да се правят тъкмо чрез публично-частни партньорства от фирми, които да прибират печалбата от отпадъците.

Безвъзмездното предаване ще касае основно металните отпадъци. Според друг оспорван текст в закона, чието гласуване предстои, гражданите могат да предават метални отпадъци само безвъзмездно и то само на общински площадки. От миналата година, когато екоминистерството написа законопроекта, рециклиращият бранш настоява този текст да отпадне. От една страна той е несправедлив, защото гражданите няма да могат да получават пари срещу отпадъка си. От друга страна, твърдят от сектора, това би облагодетелствало големи фирми за метални отпадъци като "Надин", която сега има договори с над 140 общини за обслужване на отпадъците им, и която се сочи за един от вероятните кандидати за участие в общинските площадки.

Законопроектът се обсъжда още от лятото на миналата година и заради спорове приемането му се бави. Най-ожесточен бе спорът около предложеното от екоминистерството правило площадки за метален скрап да се допускат само в градове с общ усройствен план, какъвто имат едва под 1/3 от общините в страната. Браншовите организации на рециклиращия бизнес настръхнаха, защото това би означавало да се закрийт огромен брой от сега действащите пунктове за метали. В крайна сметка Конституционният съд отмени тази разпоредба като дискриминационна. В законопроекта остана правилото, че пунктовете трябва да са в места с "устройствен план", което е доста по-либерален режим. Този текст предстои да бъде гласуван на второ четене в пленарна зала.

Законопроектът с голямо закъснение въвежда в България правилата на европейската рамкова директива за отпадъците от 2008 г. Заради забавянето Европейската комисия води наказателна процедура срещу България и още няколко страни, която в края на април влезе в европейския съд в Люксембург. Тогава Еврокомисията обяви, че глобата, която заплашва страната е малко над 15 000 евро на ден до отстраняване на пропуските. Екоминистерството обяви, че гласуването на законопроекта ще бъде ускорено, така че да не се стига до санкции. От рециклиращия бранш обаче припомниха, че държавата разполага с достатъчно време и делото не бива да е основание спорните текстове в него да се приемат прибързано.

По правило, след решение на съда, страната получава 2-месечен срок да изпълни задълженията си, а за България съдът все още не се е произнесъл.

От Милен Енчев

19/06 Незаконна площадка трупа нови отпадъци

Имаме всички основания да смятаме, че на площадката на "Екобулпак" край Враца продължават да се депонират нови отпадъци, обяви кметът на града Николай Иванов. - Пак сме в период с високи температури и в склада отново може да избухне пожар.

Екип на община Враца начело с главния архитект на града Данаил Дилков е направил внезапна проверка на площадката на "Екобулпак", в която вилня голям пожар в началото на май.

Дружеството пое ангажимент до края на същия месец от площадката да бъдат изкарани всички депонирани отпадъци.

Пожарът на незаконната площадка пламна на 2 май вечерта и бе гасен в продължение на три денонощия. Изгоряха една трета от намиращите се на площадката отпадъци, предназначени за горене в пещите на циментовата фирма "Холсим" в Бели Извор.

Проверяващите общинари установили, че уговорката не е спазена. В склада на площ от около 15 декара са струпани отпадъци с височина 3 метра. По случая е направен констативен протокол, с който е установено, че имотът продължава да се ползва не по предназначение.

Тази информация е изпратена на регионалната дирекция "Строителен контрол" за предприемане на последващи действия. По данни от кадастралната карта на Враца и от нотариалния акт за покупко-продажба на имота, той е с предназначение да бъде складова база.

По време на пожара бе установено, че теренът се ползва като площадка за третиране на отпадъци. Община Враца изпрати писмо до собствениците "Екобулпак" да предоставят устройствния план и строителните книжа, с които е разрешено имотът да се използва за площадка за третиране на отпадъци.

В отговор прокуристът на фирмата Георги Славчев изпрати писмо, с което бяха предоставени разрешително за строеж на ограда на имота от 2008 г., договор за наем на площадката между "Екобулсорт" - Враца и "Екобулпак" и регистрационни документи по Закона за управление на отпадъците.

Регистрационните документи са издадени от директора на РИОСВ в София и според тях "Екобулсорт" може да събира, транспортира и съхранява отпадъци на площадката. В разрешителното е указано също, че отпадъците трябва да се съхраняват на обособени места в едно от халетата на площадката, а неопакваните балирани отпадъци трябва да се съхраняват в обособени съдове.

От окръжната прокуратура във Враца пък обявиха, че разследването на пожара на площадката на "Екобулпак" продължава. Събрани са множество доказателства, предстои да бъде назначена специализирана експертиза в областта на органичната химия. 24 часа

25/06 Боклуци от сметището на Пазарджик затрупаха пътя за Пещера

След проливния дъжд вчера боклуци от сметището на Пазарджик са се свлекли върху пътя за пещерското село Капитан Димитриево, съобщил "Фокус" като се позова на кмета на селото Иван Златинов.

Боклуците са се разнесли по протежение на 2 км от пътя.

Кметът съобщил, че са информирани областният управител, КАТ и е подаден сигнал на спешния телефон 112, за да може замърсяването да бъде почистено по-бързо.

Засега боклуците са избутани в канавката и пътят за Пещера е проходим.

От Дневник

26/06 Глоба от 300 до 1000 лв за изхвърлен на неразрешено място боклук

С глоба от 300 до 1000 лева се наказва гражданин, който изхвърля отпадъци на неразрешени за това места, предава отпадъци на лица, които не притежават разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ, гласи текст от Закона за управление на отпадъците, който депутатите приеха днес на второ четене, предаде БГНЕС.

Законът е доста обемен и неговото четене ще продължи и през тази парламентарна седмица.

Ще има глоби и за непредаване на излязло от употреба моторно превозно средство на площадки за съхраняване или в центрове за разкомплектоване, за изхвърляне на масово разпространени отпадъци, обозначени с маркировка за разделно събиране съгласно наредбите, в контейнери за смесени битови отпадъци.

Предвиждат се глоби и за физическо лице, което не изпълнява разпоредбите за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и което захвърля битови отпадъци в съдове за разделно събиране. При повторно нарушение глобата е от 600 до 2000 лева.

За маловажни случаи на административни нарушения, овластените за това органи ще налагат на местонарушението глоби в размер от 10 до 50 лева срещу издаване на фиш по реда на Закона за административните нарушения и наказания. Ще се наказва с глоба от 1400 до 4000 лева физическо лице, което откаже да попълни документ по чл. 39, ал. 2, предава отпадъци от черни и цветни метали (ОЧЦМ) с битов характер на лице без разрешение или комплексно разрешително, извършва дейности с тях без регистрация по Търговския закон или без разрешение, ако деянието не съставлява престъпление. Наказва се и физическо лице, което предава отпадъци от черни и цветни метали, които нямат битов характер.

26/06 Пропускаш коша за боклук, глоба 1 бон

До 50 хиляди лв. за опасните отпадъци на търговците

Глобата за хвърлени боклуци на неразрешени места ще бъде до 1000 лв. Това решиха народните представители, които приеха на второ четене текстове от законопроекта за управление на отпадъците.

Минималната глоба ще бъде 300 лв. Същата санкция заплашва този, който изхвърля отпадъци, обозначени с маркировка за разделно събиране, в контейнери за смесени битови отпадъци.

Глобата важи и ако тези отпадъци се смесват с други и така се затруднява тяхното рециклиране или оползотворяване, когато в населеното място е създадена система за разделно събиране на масово разпространени отпадъци.

За маловажни случаи виновните ще бъдат глобявани от 10 до 50 лв., срещу издаване на фиш.

Имуществена санкция от 1400 до 4000 лв. е предвидена за едноличен търговец или юридическо лице, което изхвърля неопасни отпадъци на неразрешени места, както и ако нерегламентирано изгаря неопасни отпадъци.

Ако боклуците са опасни, нарушителят ще бъде санкциониран между 10 000 и 50 000 лв.

От 7000 до 20 000 лв. ще трябва да заплати едноличен търговец или юридическо лице, ако не предприема мерки за разделно събиране на отпадъците от лечебните заведения, както и необходимите действия за правилното им съхраняване, транспортиране и обезвреждане.

Същата ще е санкцията за изхвърляне на опасните отпадъци от лечебните заведения на нерегламентирани места или в съдовете за битови отпадъци, за съхраняването им на открито или по начин, който да води до замърсяване на околната среда или да създаде опасност от епидемии.

Тази седмица се очаква парламентът да приеме окончателно законопроекта.

28/06 Последно: Общините ще правят пунктове за безвъзмездно предаване на отпадъци

Кметовете на общини с над 10 000 жители ще са задължени да осигурят площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци, в това едро габаритните, и опасни отпадъци. Това решиха днес депутатите при финалното второ четене на Закона за управление на отпадъците в парламента. Това ще трябва да стане в срок до 2 години, гласи друг текст в законопроекта, чието гласуване предстои.

Текстът, който е сред оспорваните от сектора на преработката на отпадъци, днес мина без особени дискусии в пленарната зала. Румен Такоров от левицата предложи текстът за общинските площадки да отпадне, с аргумент, че те допълнително биха затруднили изтънелите общински бюджети: "Половината от задълженията, които вменяваме на общините, нямат финансово покритие", каза той. Депутатите обаче отхвърлиха предложението. По думите на зам.-министъра на околната среда Евдокия Манева посочи, вариант за реализацията на тези площадки е публично-частното партньорство.

Според Искра Михайлова от ДПС новите площадки биха носили финансова полза за общините, ако отпадъците се управляват качествено. Източници от рециклиращия бранш обаче за пореден път коментираха, че тъй като общините не разполагат с излишни пари, е много вероятно пунктовете да се правят тъкмо чрез публично-частни партньорства от фирми, които да прибират печалбата от отпадъците.

Безвъзмездното предаване ще касае основно металните отпадъци. Според друг оспорван текст в закона, чието гласуване предстои, гражданите могат да предават метални отпадъци само безвъзмездно и то само на общински площадки. От миналата година, когато екоминистерството написа законопроекта, рециклиращият бранш настоява този текст да отпадне. От една страна той е несправедлив, защото гражданите няма да могат да получават пари срещу отпадъка си. От друга страна, твърдят от сектора, това би облагодетелствало големи фирми за метални отпадъци като "Надин", която сега има договори с над 140 общини за обслужване на отпадъците им, и която се сочи за един от вероятните кандидати за участие в общинските площадки.

Законопроектът се обсъжда още от лятото на миналата година и заради спорове приемането му се бави. Най-ожесточен бе спорът около предложеното от екоминистерството правило площадки за метален скрап да се допускат само в градове с общ усройствен план, какъвто имат едва под 1/3 от общините в страната. Браншовите организации на рециклиращия бизнес настръхнаха, защото това би означавало да се закрийт огромен брой от сега действащите пунктове за метали. В крайна сметка Конституционният съд отмени тази разпоредба като дискриминационна. В законопроекта остана правилото, че пунктовете трябва да са в места с "устройствен план", което е доста по-либерален режим. Този текст предстои да бъде гласуван на второ четене в пленарна зала. Законопроектът с голямо закъснение въвежда в България правилата на европейската рамкова директива за отпадъците от 2008 г. Заради забавянето Европейската комисия води наказателна процедура срещу България и още няколко страни, която в края на април влезе в европейския съд в Люксембург. Тогава Еврокомисията обяви, че глобата, която заплашва страната е малко над 15 000 евро на ден до отстраняване на пропуските. Екоминистерството обяви, че гласуването на законопроекта ще бъде ускорено, така че да не се стига до санкции. От рециклиращия бранш обаче припомниха, че държавата разполага с достатъчно време и делото не бива да е основание спорните текстове в него да се приемат прибързано.

По правило, след решение на съда, страната получава 2-месечен срок да изпълни задълженията си, а за България съдът все още не се е произнесъл

От **Милен Енчев**

28/06 Окончателно: Парламентът одобри закона за отпадъците

Бизнесът не е доволен от новите правила, но Брюксел може да спре санкциите срещу страната

Новият закон за управление на отпадъците, по който бизнесът и министерството на околната среда спореха около година, най-накрая беше приет. В четвъртък депутатите одобриха на второ четене в пленарната зала и последните текстове в законопроекта. Решението е важно, защото може да спре наказателната процедура и санкциите, които Европейската комисия поиска срещу България. Брюксел съди страната заради забавянето на закона, който въвежда европейските цели за рециклиране и оползотворяване на сметта. Въпреки дългите дискусии бизнесът с отпадъци остава неудовлетворен по някои от най-спорните моменти в закона.

Високи екоцели

Според новите разпоредби до 2020 г. поне 50% от хартията, стъклото, металите и пластмасата, изхвърляни от домакинствата, трябва да се рециклират. Дотогава биоразградимите боклуци от бита, които се депонират, трябва да спаднат с 65% спрямо нивата от 1995 г. В момента България е сред най-зле представящите се държави в ЕС в областта на отпадъците и боклука - от години страната се бави с изграждането на модерните регионални депа. Затова целите, гласувани от депутатите, са истинско предизвикателство.

Изискванията обаче идват от рамковата евродиректива за отпадъците, с чието въвеждане България също се забави с 18 месеца. ЕК започна наказателна процедура, а през април поиска от Съда на ЕС в Люксембург да наложи глоба от 15 000 евро на ден, защото страната не е въвела директивата. От пресслужбата на еврокомисаря по околната среда коментираха пред "Капитал Daily", че е твърде рано да се каже дали делото в Люксембург ще бъде прекратено. "Законът ще бъде анализиран, за да се види дали директивата е транспонирана правилно", обясниха от ЕК.

Оспорван мач

Въпреки че управляващите се съобразиха с някои от исканията на рециклиращите компании – например намалиха двойно (до 25 000 лв.) банковите гаранции за площадките им, в крайна сметка в закона останаха и ограничения. Гражданите ще предават стари метални вещи само на общински пунктове, и то без да получават пари, гласи една от най-противоречивите разпоредби в новия закон. По настояване на екоминистерството до 2 години общините с над 10 000 души население трябва да направят такива пунктове. Това ще са единствените законни места, на които хората ще могат да връщат безвъзмездно отпадъците. Идеята е кражбите на метална инфраструктура, от които страдат железниците и телекомите, да станат по-непривлекателни. Площадката ще струва на общинския бюджет не повече от 300 000 лева, прогнозира зам.-министърът на околната среда Евдокия Манева, цитирана от "Фокус". "Имаме ресурс и общини, които не могат да се справят, ще ги подпомогнем", каза още тя. Мярката обаче ощетява обикновените потребители и изкривява пазара на преработвателите. "Идеята за безвъзмездно събиране на отпадъците противоречи на икономическата логика и не стимулира намаляването им в бита", коментираха след приемането на закона от Българската стопанска камара (БСК). Освен това рециклиращите фирми твърдят, че държавата трябва да осъществява ефективен контрол срещу кражбите, а не да забранява на частните площадки да работят с материали от бита.

Малка победа

Фирмите за скрап обаче отбелязаха точка в мача срещу министерството. Пунктовете им ще могат да са върху територии, определени с какъвто и да било устройствен план. Първоначално от ведомството на Нона Караджова искаха да се признават само общи устройствени планове. Оказа се, че повечето общини в страната не разполагат с такива документи и подобно изискване към бизнеса е непосилно. Решаваща роля изигра Конституционният съд, който отсъди в полза на бизнеса и сега пунктовете могат да минават и по по-либерален режим например с подробни устройствени планове. Всички фирми за черни и цветни метали обаче ще трябва да кандидатстват за нови разрешителни до 6 месеца след влизането в сила на закона.